

Na osnovu čl. 24. st. 3. Zakona o zaštiti od požara ("Službeni glasnik SRS", br. 37/88 i "Službeni glasnik RS", br. 53/93 , 67/93 i 48/94) u vezi sa odredbama Pravilnika o minimumu sadržine dela Programa obuke radnika iz oblasti zaštite od požara ("Službeni glasnik SRS", br. 40/90) i **Pravilnika o zaštiti od požara, Upravni Odbor " LEKARSKE KOMORE SRBIJE"**, ul Kraljice Natalije br. 1-3 doneo je dana 03.09.2008 godine.

PROGRAM OBUKE RADNIKA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

Član 1.

Ovaj Program obuke sastoji se od :

A : OPSTEG DELA I

B : POSEBNOG DELA: SPECIFIČNOSTI PRAVNOG LICA I OBJEKATA

Član 2.

A : OPSTI DEO:

I. OBAVEZE ORGANIZACIJA I ORGANA U OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

-Normativno uredjivanje zaštite od požara :

- Pravilnik o zaštiti od požara
- Plan zaštite od požara

-Organizovanje poslova zaštite od požara :

- vatrogasne jedinice,
- sluzba zaštite od požara i
- referent zaštite od požara i radnik zadužen za organizovanje i sprovodjenje preventivnih mera zaštite od požara.

-Preventivne mere zaštite od požara

- uredjaji, oprema sredstva za gašenje požara,
- uredjaji i instalacije za otkrivanje, dojavu gašenje požara,
- električne, ventilacione, toplotne i druge instalacije,
- smestaj zapaljivog materijala,
- smestaj eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova i
- vatrogasna straza.
- preventivne mere zaštite od požara u javnim objektima različitog sadržaja poslovni objekti iz oblasti društvenih delatnosti i sl.

-Obaveze u sprovodjenju mera zaštite od požara :

- obaveze organa, unutrašnje kontrole, poslovnih organa
odnosno funkcioner koji rukovodi državnim organom, radnika sa posebnim pravima, obavezama i ovlašćenjima, odnosno rukovodeći radnika u državnim organima, kao i prava i obaveze ostalih radnika.

-Odgovornost za nesprovodjenje mera zaštite od požara :

- disciplinska i materijalna odgovornost radnika, kao i prekršajna i krivična odgovornost odgovornih lica.

II. OSNOVI GORENJA

-Gorenje čvrstih materija.

-Gorenje tečnih materija.

-Gorenje zapaljivih gasova i para.

-Eksplozije.

III. UZROCI NASTAJANJA POŽARA

-Pozari i način prenosa toplote :

- provodjenjem (kondukcijom), dodirom (konvekcijom) i zračenjem (radijaciom).

-Osnovni uzroci nastajanja požara :

- direktan dodir sa plamenom ili užarenim materijalom,
- električna struja,
- zavarivanje, rezanje i lemljenje,
- atmosferski elektricitet,
- samozagrevanje i samozapaljivanje,
- toplotočno delovanje sunca.
- mehanička energija i
- paljevina.

IV. GAŠENJE POŽARA

-Metode gašenja požara.

-Sredstva za gašenje požara :

-voda, pena, prah, ugljendioksid, haloni i priručna sredstva.

-Mere zaštite pri gašenju požara.

-Protiv požarna oprema :

-ručni i prevozni protiv požarni aparati-podela, namena, aktiviranje i rukovanje,
-postavljanje, čuvanje i kontrola aparata za gašenje pozara,
-hidrantska mreza za gašenje požara i
-oprema.

V. SAVREMENI TEHNIČKI SISTEMI ZA OTKRIVANJE I GAŠENJA POŽARA

-Otkrivanje i dojava požara :

-automatski javljači požara-jonizacioni, termički i optički, ručni javljač požara,
prenosni putevi i signalne centrale.

-Savremena oprema i metode gašenja požara :

-izbor tipa stabilnih instalacija za gašenje požara vodom, penom, prahom, ugljendioksidom i halonom.

Član 3.

B: POSEBNI DEO : SPECIFIČNOSTI PRAVNOG LICA I OBJEKATA :

-KONKRETNE OPASNOSTI OD IZBIJANJA POŽARA.

-POSTUPAK U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA.

-GAŠENJE POŽARA.

Član 4.

I. KONKRETNE OPASNOSTI OD IZBIJANJA POŽARA NA OSNOVU SPECIFIČNOSTI U OKVIRU KOMORE, A NAROČITO :

1. Stepen ugroženosti tehnološkog procesa delatnosti koja se odvija u okviru, Komore :

Osnovna delatnost " LEKARSKE KOMORE SRBIJE ", su poslovne aktivnosti i društvenih delatnosti strukovnih udruženja administrativni poslovi i sl.

Objekat u Kraljice Natalije , pripadaju kategoriji poslovno – javnih objekata. Sve prostorije su tako definisane i opremljenje da zadovolje uslove namene. Prostorije su namenski građene (adaptacijom prilagođene) za poslovne aktivnosti za davanje usluga iz oblasti društvenih delatnosti, sa pratećim prostorijama administrativnog i tehničkog karaktera, ukupne površine oko 180m².

Objekat namenjen za poslovne usluge -strukovnog udruženja , pripadaju kategororiji malih radnih prostora, koji je namenski građen i adaptiran za potrebe navedenih aktivnosti, kao objekti poslovne namene sa svim pripadajućim karakteristikama Ustanova za poslovnu namenu.

U posebnom delu ovog Programa svi zaposleni u "LEKARSKOJ KOMORI SRBIJE " i "REGIONALNIM LEKARSKIM KOMORAMA", moraju se upoznati sa opasnostima koje su prisutne u objektima poslovne namene, koji pripadaju grupi prostorija u kojima se skuplja veći broj ljudi, kao i sa posrpkom brze i efikasne evakuacije iz objekta.

U objektima Komore, a zbog svoje specifičnosti, najviše je u upotrebi, korišćenju i uskladištenju materijali koji su skloni paljenju i gorenju (papir, arhiva i slični materijali) čija je temperatura paljenja od 185 – novinski papir do 360 C° - pisaći papir.

Klasa opasnosti za **papir Fx III C** po JUS . Z. CO. 005, sa brzinom sagorevanja rastresitog papira od 0.48 – 0.53 Kg/m²/min., koji gori plamenom

i žarom.

Zbog toga posebna pažnja u objektima Komore daje se načinu i postupcima bezbednog skladištenja i čuvanja arhivske građe i papira, sanitetskog materijala kao i obučavanju svih zaposlenih radnika sa preventivnim merama i upotrebom pvoljnih sredstava za gašenje požara klase " A ".

Poseban deo obuke radnika u objektima Komore odnosi se na upoznavanje i obuku svih zaposlenih sa opasnostima od požara koje su prisutne u poslovnim-javnim objektima u delu dobrog poznavanja opasnosti koje prete od izbijanja požara odnosno načinom evakuacije prisutnih u uslovima panike i zadimljenosti prostora Lekarske Komore.

2. Materijali koji se, koriste ili uskladištavaju u objektima Lekarske Komore.

Prema stepenu opasnosti ove materije i robe u ovom prostoru pripadaju ZAPALJIVIM MATERIJAMA – KLASE OPASNOSTI III, (F x IIIC JUS Z.C2.005).

3. Kratak opis gragevinskih materijala koji su ugrađeni u objekte, Lekarske Komore. (osnovne karakteristike konstrukcionih elemenata objekata)

Glavnu konstrukciju objekata Lekarske Komore, koja se nalazina petoj etaži , višespratne poslovno- stambeno zgrade, čine armirano betonski ramovi od vertikalnih stubova i horizontalnih greda. Međuspratnu i krovnu čine konstrukciju lako armirane betonske ploče.

Spoljni i noseći zidovi su fasadni sendvič zid sastavljen od slojeva: podužni malter + giter blok + mineralna vuna.

Pregradni zidovi su od opeke a za formiranje pojedinih podprostora su korišćene montažne pregrade.

Pod prostora je izgrađen od negorivog materijala sastavljen od slojeva : kamen cementnom malteru + proarmirani beton + mineralna vuna + hidroizolacija + proarmirani beton + nabijeni beton, parket i keramičke pločice.

Podna ploča je izgrađena od negorivog materijala, betona, debljine 30 cm. Pod prostora je gladak i zadovoljava uslove obzirom da se prostor može smatrati neugroženim (zonom sigurnosti).

Zidovi su od različitog materijala. Spoljni zid je do visine 2,5 m od giter blokova i opeke obostrano omalterisan. Krovni pokrivač je falcovan crep i valoviti salonit.

Oprema u prostorijama objekata Komore izvedena je i prilagođena tehnologiji rada, a to znači da su prostorije opremljene uređajima i instalacijama potrebnim za neometano odvijanje procesa rada Lekarske Komore za društvene delatnosti.

**NA OSNOVU UGRAĐENIH MATERIJALA, PREMA JUS U.J.1.240,
ZAKLJUČUJEMO DA OTPORNOST POJEDINIH DELOVA
KONSTRUKCIJE ZADOVOLJAVA.**

4. Mere zaštite od požara koje su specifične u pojedinim procesima koji se odvijaju u okviru Komore (i s tim u vezi prava i dužnosti radnika Lekarske Komore) a naročito.

Dužnosti i prava svih zaposlenih Komore:

- Sprovođenje mera zaštite od požara utvrđenih Zakonom o zaštiti od požara opšitim normativnim aktima i Planom zaštite od požara.
- Radnici sa posebnim ovlašćenjima dužni su da vrše analizu stanja zaštite od požara najmanje jednom godišnje i na osnovu toga preduzimaju odgovarajuće mere za poboljšanje i unapređenje zaštite od požara.
- Dužnosti i prava radnika na sprovođenju preventivno tehničkih mera-referenta obuhvaćeni normativima Lekarske Komore u onim delovima koji se odnose na njegovu funkciju.
- Dužnost i pravo svih zaposlenih radnika Komore, je da se obuče iz oblasti zaštite od požara, kao i postupcima kod evakuacije zaposlenih i dece iz objekta.

5. Na osnovu procene ugroženosti od požara objekta, odnosno fizičko hemijskim osobinama materijala koje se koriste u prostorijama objekata mogući su požari: klase "A" . Klasifikacija mogućih požara izvršena je prema standardu JUS Z C2 003 (sl.I.SFRJ br. 31/79), tj. korigovana sa JUS ISO 3941/94:

Požari klase "A" – požari čvrstih materija sa stvaranjem žara pri gorenju (drvo, papir, ugalj, tekstil, sl.) . Za gašenje ovih požara koristi se voda sa dodatkom ili bez dodatka, a izuzetno pena ili prah.

6. Na osnovu očekivanih klasa požara (mogući su požari: klase "A", predviđena su i odgovarajuća sredstva za gašenje: gašenje vodom (hidrantska mreža), aparati punjeni prahom, aparati punjeni sa ugljendioksidom, i to ručni.

Tehničke karakteristike usvojenih aparata:

- Iz grupe aparata za gašenje suvim prahom, predviđeni su ručni aparati oznake "S", koji su usaglašeni sa standardom JUS Z.C2.035.
- Iz grupe aparata za gašenje ugljendioksidom, predviđeni su ručni aparati oznake "CO₂", usaglašeni sa standardom JUS Z.C2.040.

II POSTUPAK U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA

Taktika gašenja požara pomoću usvojenih aparata.

III GAŠENJE POŽARA

Obuka se sastoji od:

- teoretskog dela,
- praktičnog dela – demonstriranje upotrebe aparata i sredstava za gašenje požara sa kojima se raspolaže u objektima pravnog lica i
- praktične provere znanja.

Član 5.

Praktična provera znanja vrši se usmanim ili pisanim putem – testiranjem, posle izvršene teoretske obuke.

Član 6.

Obuka po ovom programu treba da se izvodi jednom u tri godine a praktična provera znanja jednom godišnje.

Obuka traje 3 (tri) školska časa.

Član 7.

O izvršenoj obuci i praktičnoj proveri znanja odgovorno lice vodi odgovarajuću evidenciju.

Beograd, septembar, 2008

PREDSEDNIK
Upravnog Odbora
"LEKARSKE KOMORE SRBIJE"